

cooperació. Als Països Catalans, només el Govern de les Illes Balears i un centenar d'ajuntaments, majoritàriament de Catalunya, han arribat a la referència del 0,7% l'any 2002.

Amb tot, els pressupostos municipals són cada vegada més solidaris i, tal com explica Núria Camps, gerent del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, "els ajuntaments ja han pres un compromís sense retorn en la cooperació, amb un augment pressupostari sostingut. Creix el nombre de corporacions que assoleixen el 0,7% o que prenen acords per arribar-hi en un període determinat". De fet, segons un estudi del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, en els últims cinc anys la quantitat de les ajudes emeses per corporacions locals catalanes ha crescut un 8,17% de mitjana. A l'altra banda de la balança hi ha 289 ajuntaments —la majoria de menys de 5.000 habitants— que no destinen diners a la cooperació.

Solidaritzar-se amb la Terra

En el pressupost dels ajuntaments cada cop és més habitual trobar una partida destinada a la cooperació internacional. Els projectes de sanitat i educació, adreçats a la població més vulnerable, s'emporten gran part del pressupost solidari. Les iniciatives concretes sobre medi ambient i desenvolupament sostenible són a la cua dels projectes de cooperació, tot just arriben al 5% de la partida. Però el criteri de sostenibilitat és present en tots els projectes.

El 0,7% es va convertir en un referent per a la cooperació internacional arran d'un estudi realitzat per les Nacions Unides als anys setanta, segons el qual si els països rics destinessin un 1% (0,7% públic i 0,3% de la societat civil) dels seus recursos al sud, la "distància econòmica" s'aturaria. Molts ajuntaments i governs van prendre el compromís d'assolir aquest percentatge, però, en línies generals, encara és massa llunyà. De fet, per aturar aquesta distància, ara caldria que els països dediquessin un 3% del seu pressupost a

Sostenibilitat, requisit imprescindible. Prop del 70% d'aquests recursos van a parar a projectes de cooperació, i la resta, a programes de sensibilització de la població catalana i a campanyes d'acollida. A l'hora de distribuir a la solidaritat, les corporacions locals mostren una clara preferència pels projectes relacionats amb l'educació i la sanitat, destinats als sectors socials més vulnerables com els infants, les dones, els joves i la població rural, i pels projectes de desenvolupament municipalista. En canvi, els projectes vinculats directament amb la protecció del medi ambient o aspectes fonamentals com la depuració i el subministrament d'aigua, l'energia, l'agricultura o la pesca tenen un pressupost que, en el millor dels casos, no supera el 5%, o és inexistent. El motiu és que aquest àmbit de cooperació és més propi d'institucions amb un pressupost molt més ampli, com ara les diputacions o el departament de Medi Ambient dels governs. D'altra banda, cal tenir en compte que les iniciatives solidàries dels ajuntaments es vehiculen sobretot a través de la participació del teixit associatiu del municipi, que en l'àmbit de la cooperació focalitza les seves accions en projectes de primera necessitat i de si-

tuacions d'emergència. Però en qualsevol cas, tots els programes i projectes de cooperació que es financen i es gestionen des d'un organisme públic han de respondre a una idea de cooperació que no creï dependència al receptor, ser sensibles a les demandes de col·lectius vulnerables i promoure la plena integració de la dimensió mediambiental dins del procés de desenvolupament dels països del Tercer Món. A més a més, el Pla Director de Cooperació de Catalunya 2003-2006 estableix com a eixos prioritaris dels projectes solidaris la governabilitat democràtica i l'enfortiment del teixit social, la cultura de pau i la defensa dels drets humans, la perspectiva de gènere i el respecte i la millora del medi ambient. Segons l'estudi *La realitat de l'ajuda 2003-2004*, elaborat per Inter món Oxfam, l'ajuda oficial al desenvolupament a l'estat espanyol destinada a la protecció del medi ambient el 2001 es va situar en l'1,7% del total.

MARIA GIL

Participació dels ciutadans. La major atenció dels ajuntaments als projectes de cooperació en els darrers anys no sols s'ha concretat en un augment del pressupost que s'hi destina, sinó també en la voluntat de coordinar-se millor amb les associacions locals solidàries i de promoure agermanaments amb municipis de països del Sud. Així, molts consistoris locals han equiparat la importància de la cooperació a altres àrees de govern, i han creat regidories de Cooperació i Solidaritat i consells de cooperació, on els representants del govern i de les entitats que treballen en aquest àmbit defineixen conjuntament les accions de cooperació i sensibilització d'àmbit local. Pel que fa al destí de les ajudes municipals, més de la meitat del pressupost es destina a països de l'Amèrica Central i del Sud, entre els quals destaquen El Salvador i Nicaragua. Aquestes ajudes, però, no s'acostumen a fer arribar directament al país de destinació, sinó que es canalitzen a través dels projectes de diferents ONG.

Fusionar les prioritats ambientals amb les necessitats socials de les regions subdesenvolupades del Planeta s'ha de convertir en una de les vies d'actuació prioritàries de qualsevol projecte de co-

operació internacional que vulgui rebre suport dels nostres ajuntaments i governs.

Les activitats de conservació dels recursos naturals i de millora de la seva qualitat són essencials per assegurar l'aliment de moltes poblacions subdesenvolupades i per millorar significativa-

ment les seves condicions de vida. I és que eradicar la pobresa extrema és una de les condicions indispensables per començar a plantejar per a aquests indrets un futur sostenible per al desenvolupament humà i del medi ambient.

Gemma Aguilera

LA SOLIDARITAT DELS GOVERNS

Institució	Milions d'euros	% sobre el pressupost
Govern de les Illes Balears	7,31	0,76
Diputació de Barcelona	3,02	0,56
Ajuntament de Lleida	0,64	0,54
Ajuntament d'Alacant	0,95	0,53
Diputació de València	0,77	0,34
Ajuntament de Barcelona	4,11	0,28
Generalitat de Catalunya	17,77	0,12
Ajuntament de València	0,63	0,11
Generalitat Valenciana	9,62	0,10

Dades corresponents a l'any 2001. Font: Inter món Oxfam

EL TEMPS